

**PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA
I DZIAŁANIA INTERWENCYJNE
ZESPÓŁ SZKÓŁ NR 11
im. WŁADYSŁAWA GRABSKIEGO
W WARSZAWIE**

Warszawa 2015

ROZDZIAŁ I

SYTUACJE ZAGRAŻAJĄCE ŻYCIU I ZDROWIU UCZNIÓW

A) ZADANIA PRACOWNIKÓW SZKOŁY ZAPEWNIAJĄCE UCZNIOM BEZPIECZEŃSTWO

Szkoła musi zapewniać bezpieczne warunki pobytu uczniów zarówno na terenie placówki, jak i w czasie zajęć przez nią organizowanych poza obiektami należącymi do szkoły. Osobami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo są wszyscy pracownicy szkoły.

1. Do zadań dyrektora szkoły należy:

- Co najmniej raz w roku dokonanie kontroli zapewniania bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki oraz określenia kierunków ich poprawy.
- Zapewnienie stanu technicznego obiektu i wyposażenia zgodnie z obowiązującymi przepisami.
- Określenie osób odpowiedzialnych za stan techniczny i higieniczny urządzeń sanitarnych obiektu i sprzętu należącego do placówki.
- Systematyczne dokonywanie przeglądów stanu technicznego budynku ze szczególnym zwróceniem uwagi na ewentualne zagrożenia (elewacji zewnętrznej, stolarki drzwiowej i okiennej, wejścia na teren szkoły, boiska szkolnego, sal, korytarzy, schodów) i instalacji (elektrycznej, grzewczej, wentylacyjnej, odgromowej, wodno-kanalizacyjnej i innej).
- Prowadzenie nadzoru pedagogicznego pod kątem uwzględniania przez nauczycieli w działaniach dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczych wymogów bezpieczeństwa i higieny uczniów w czasie zajęć na terenie szkoły, jak i poza nią (wycieczki, praktyki).
- Zapoznanie nowych pracowników z zakresem ich obowiązków oraz działaniami służącymi zapewnieniu bezpieczeństwa uczniom.
- Organizowanie przy pomocy odpowiednich instytucji szkoleń dla pracowników z zakresu BHP oraz udzielania pierwszej pomocy.
- Nadzorowanie prac remontowych, naprawczych i instalacyjnych odbywających się w placówce,

2. Wychowawcy i nauczyciele przyjmują odpowiedzialność za bezpieczeństwo uczniów w trakcie prowadzonych zajęć obowiązkowych i nieobowiązkowych ujętych planem dydaktyczno-wychowawczym szkoły.

3. Do zadań pracowników administracji i obsługi należy rzetelne wypełnianie swoich obowiązków, zgodnie z przyjętymi ustaleniami.

4. Do zadań pielęgniarki należy:

- Udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej,
- Zgłaszanie potrzeb pomocy medycznej (wg oceny zagrożenia życia, zdrowia),

- Zapewnienie opieki uczniom odwożonym do szpitali,
- Udzielanie uczniom informacji o ew. konsekwencjach dla zdrowia, wynikających z uzależnienia czy niewłaściwych zachowań.

5. Do zadań pedagoga należy:

- Koordynowanie działań związanych z pomocą psychologiczną, w tym zgłaszanie zapotrzebowania wsparcia w tym zakresie,
- Stałe udzielanie informacji – informacja jest podstawową formą pomocy szczególnie w sytuacji kryzysowej,
- Pozostawanie w stałym kontakcie z wychowawcami i innymi nauczycielami,
- Kontaktowanie się z sąsiednimi szkołami w sprawie ew. wsparcia w opiece nad uczniami (sytuacje kryzysowe),
- Prowadzenie ewidencji uczniów, którym należy udzielać pomocy,
- Informowanie rodziców / opiekunów prawnych o konieczności udzielania pomocy i zachęcanie do kontynuowania stosownych form pomocy poza szkołą,
- Pomoc rodzicom w zrozumieniu podstawowych, typowych reakcji ich dzieci na zdarzenie kryzysowe,
- Pomoc pracownikom szkoły w radzeniu sobie z własnymi reakcjami na zdarzenie kryzysowe.

6. Do zadań sekretariatu szkoły należy:

- Kierowanie służb interweniujących do miejsca incydentu, udzielanie informacji o topografii budynku, specyficznych cechach sytuacji.
- Kierowanie wszelkich telefonów, zapytań od mediów do osoby / instytucji wyznaczonej do kontaktów z mediami.

B) PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH

1. Postępowanie po otrzymaniu informacji o podejrzeniu podłożenia ładunku wybuchowego lub innego środka rażenia.

- 1) Powiadomienie policji o zagrożeniu – należy podać adres, numer telefonu, swoje dane; rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu; dokładny czas przyjęcia informacji o zagrożeniu; opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.
- 2) Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo.
- 3) Przerwanie pracy szkoły, ewakuacja pracowników i uczniów w bezpieczne miejsce – (należy zliczyć osoby ewakuowane celem sprawdzenia, czy nikt nie pozostał w budynku szkoły).
- 4) Na miejsce zagrożenia incydem bombowym należy wezwać służby pomocnicze: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, ew. pogotowie gazowe, pogotowie wodnokanalizacyjne, pogotowie energetyczne.
- 5) Po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, która przejmuje dalsze kierowanie akcją.
- 6) Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.

- 7) Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.
- 8) Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić administratora budynku oraz służby pomocnicze (policja, straż pożarna).
- 9) Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.
- 10) Po ogłoszeniu ewakuacji uczniowie, nauczyciele i pozostali pracownicy powinni opuścić budynek szkoły, zabierając rzeczy osobiste (torebki, siatki, nesesery itp.), zostawiając klucz w drzwiach.
- 11) Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne Policji.

2. Postępowanie wobec osoby obcej na terenie szkoły.

- Przez osobę obcą należy rozumieć każdego, kto aktualnie nie jest uczniem szkoły lub nie okazuje aktualnej legitymacji szkolnej lub identyfikatora.
 - Każdy pracownik szkoły ma prawo żądać informacji od osoby obcej w celu ustalenia powodu, dla którego znalazła się na terenie placówki.
 - W przypadku, gdy osoba obca odmawia podania celu wizyty, zachowuje się agresywnie bądź stwarza zagrożenie dla osób przebywających w szkole:
- 1) Niezwłocznie informujemy dyrekcję szkoły i wspólnie z nią podejmujemy mediacje w celu nakłonienia osoby do jasnego określenia celu swojego pobytu lub też opuszczenia terenu placówki,
 - 2) W przypadkach drastycznych dyrekcja szkoły lub osoby pełniące w szkole funkcje kierownicze niezwłocznie powiadamiają policję lub straż miejską i jednocześnie podejmują działania mające na celu zabezpieczenie młodzieży i pracowników przed skutkami tych zachowań.

3. SYTUACJA SZCZEGÓLNA – obecność na terenie szkoły „aktywnego zabójcy”

Aktywny zabójca to osoba, której celem nie jest wyeliminowanie konkretnej osoby, tylko zabicie w danym miejscu jak największej liczby ludzi, bez względu na wiek, płeć, przekonania, wiarę. Napastnik używa często broni palnej krótkiej, na którą posiada zezwolenie. Oprócz broni palnej może również używać siekiery, noża itp.

Ze względu na brak jednoznacznych motywów (finansowych, personalnych itp.) aktywny zabójca nie formułuje żądań, które warunkują rozpoczęcie bądź zaprzestanie działania. Stąd negocjacje w jego przypadku najczęściej nie mają zastosowania.

Celem działania jest utrzymanie uczniów i personelu szkoły z dala od zagrożenia, tak więc należy dołożyć wszelkich starań, by klasy pozostały w salach lekcyjnych. Należy podjąć następujące działania:

- 1) Dyrektor lub pracownicy sekretariatu przekazują, w miarę możliwości, informacje pozostałym pracownikom szkoły o zaistniałej sytuacji (ciągły sygnał dzwonka trwający 2 minuty)
- 2) Dyrektor, pracownicy sekretariatu lub inna osoba będąca w posiadaniu telefonu dzwoni pod numer **997 lub 112** – powiadamia policję o zaistniałej sytuacji i prosi o wsparcie.
- 3) **Nauczyciele zamykają drzwi do sal lekcyjnych.** Nadzorują sytuację w klasie – proszą uczniów o położenie się na podłodze.
- 4) Wszyscy pracownicy szkoły utrzymują uczniów w zamkniętych salach lekcyjnych do odwołania, niezależnie od dzwonek lekcyjnych i planu zajęć.
- 5) Uczniowie i pracownicy szkoły opuszczają sale po odwołaniu alarmu..
- 6) Dyrekcja szkoły powiadamia o zaistniałej sytuacji kuratorium oświaty.

Postępowanie w szkole powinno być podporządkowana **zasadzie „uciekaj, schowaj się, walcz”**:

- 1) Wyprowadzenie (ewakuacja) uczniów w sposób bezpieczny poza teren obiektu.
- 2) Jeżeli ewakuacja nie jest możliwa do wykonania, należy uczniów odseparować od zagrożenia poprzez zamknięcie i zabarykadowanie się w bezpiecznych miejscach na terenie szkoły.
- 3) Gdy nie ma możliwości ucieczki ani skrycia się, stan wyższej konieczności obliguje wszystkich do podjęcia walki wszelkimi możliwymi metodami.

4. Wypadki osób pozostających pod opieką szkoły.

- 1) Pracownik szkoły, który dowiedział się o wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, sprowadza fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy.
- 2) O każdym wypadku niezwłocznie zawiadamia się:
 - a. Rodziców poszkodowanego
 - b. Dyrektora szkoły
- 3) O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
- 4) O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia zawiadamia się niezwłocznie inspektora sanitarnego.
- 5) Miejsce wypadku zostaje zabezpieczone, aby wykluczyć dopuszczenie osób niepowołanych.
- 6) Zespół powypadkowy zobowiązany jest do sporządzenia protokołu powypadkowego.
- 7) Rejestr wypadków prowadzi dyrektor szkoły.
- 8) Dyrektor szkoły omawia z pracownikami szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do zapobieżenia im.

5. Procedury postępowania – próba samobójcza ucznia.

Wszyscy pracownicy szkoły powinni być wyczuleni, jeżeli uczeń:

- Wykazuje brak zainteresowania zwykle wykonywanymi zajęciami,
- Traci zainteresowanie szkołą,
- Ma coraz gorsze oceny, wagaruje, jest senny i rozkojarzony, łatwo go rozdrażnić,

- Tematyka śmierci lub samobójstwa zaczyna się pojawiać w jego pracach pisemnych,
- Coraz częściej zachowuje się nieodpowiednio, wykazuje nadmierną agresję wobec innych uczniów, szczególnie jeżeli wcześniej do takich sytuacji nie dochodziło,
- Zrywa przyjaźnie, wycofuje się z grupy rówieśników,
- Traci zainteresowanie tym, co na siebie zakłada i jak wygląda,
- W wypowiedziach można znaleźć odniesienia do depresji i samobójstwa: "Trzeba skończyć z tym wszystkim", „Nikogo nie obchodzi, czy ja żyję czy nie".

Pamiętać przy tym należy, że agresja ucznia, słabe wyniki w nauce, nie muszą i często nie są wynikiem jego lenistwa. Są rezultatem problemów osobistych, trudnej sytuacji rodzinnej, problemów osobowościowych. Podobnie może być w przypadku uczniów zamkniętych w sobie, nie szukających kontaktu z innymi. Często w grupie rówieśników przyjmują rolę ofiary klasowej. Dlatego wychowawcy klas i inni nauczyciele powinni zwracać znacznie większą uwagę na to, co się dzieje z uczniami zarówno podczas lekcji, jak i podczas dyżuru na przerwach, a o wszelkich obawach i nieprawidłowościach informować przede wszystkim pedagoga szkolnego. Należy pamiętać, że depresja i samobójstwo to tylko jeden z efektów zbyt późnego rozpoznania problemu i niezastosowania wcześniej działań profilaktycznych.

W ramach profilaktyki powinno się skupić na:

- Rozpoznaniu uczniów z zaburzeniami osobowości i udzielenie im pomocy psychologicznej,
- Pomaganiu w nauce uczniom o mniejszych umiejętnościach,
- Zwracaniu uwagi na przypadki wagarowania,
- Ograniczaniu dostępu uczniów do środków umożliwiających popełnienie samobójstwa,
- Wzmacnianiu zdrowia psychicznego nauczycieli i innych pracowników szkoły (powinni również mieć dostęp do wsparcia, pomocy psychologicznej),
- Wzmacnianiu poczucia własnej wartości uczniów (akceptacja, pozytywne wzmacnianie, empatia, indywidualne podejście do ucznia),
- Uczeniu wyrażania własnych emocji, zachęcaniu do rozmowy z jednoczesnym zapewnieniem dyskrecji, zachęcaniu do zwierzania się osobom dorosłym (trening – radzenie sobie ze stresem, organizowanie grup wsparcia),
- Zapobieganiu przemocy w szkole - stworzenie bezpiecznego środowiska wolnego od nietolerancji zarówno dla ucznia, jak i nauczyciela,
- Dostarczaniu nauczycielom i innym pracownikom informacji o placówkach, w których można uzyskać pomoc,
- Zapewnieniu młodzieży i ich rodzinom dostępu do określonych służb i ośrodków poprzez upowszechnienie ich numerów telefonów, np: kryzysowego telefonu zaufania, poradni psychologiczno-pedagogicznej, poradni zdrowia psychicznego, ośrodków interwencji kryzysowej itp.,
- Zwiększaniu umiejętności personelu szkolnego – kursy ukierunkowane na poprawę komunikacji między nauczycielem a uczniem oraz zwiększenie umiejętności rozpoznawania krytycznej sytuacji emocjonalnej,

- Wczesnym kierowaniu do specjalistów i monitorowaniu, czy odpowiednia pomoc została udzielona,
- Obserwowaniu młodzieży, częstych rozmowach, wychwytywaniu i rozwiązywaniu na bieżąco trudnych problemów na godzinie wychowawczej.

Działania interwencyjne w przypadku próby samobójczej ucznia:

- 1) Nie pozostawiamy ucznia samego.
- 2) Usuwamy wszystko, co może ułatwić realizację zamiaru.
- 3) Zbieramy informacje o okolicznościach zdarzenia.
- 4) Wzywamy pomoc (pogotowie, policję, straż) i dbamy, aby interwencja służb przebiegła dyskretnie.
- 5) Zawiadamiamy dyrekcję szkoły – dyrekcja zawiadamia Wydział Edukacji.
- 6) Powiadamiamy rodziców / opiekunów prawnych.

Działania naprawcze w przypadku próby samobójczej ucznia:

- 1) Skonsultowanie dalszej strategii postępowania z PPP lub placówką opieki zdrowotnej.
- 2) Współpraca z rodziną ucznia, udzielenie wsparcia, wskazanie miejsca, w którym uczeń znajdzie odpowiednią pomoc.

6. Choroba zakaźna

Po otrzymaniu od rodziców informacji o podejrzeniu niebezpiecznej choroby zakaźnej u ucznia należy:

- 1) Potwierdzić wiadomość u lekarza (jeśli to możliwe) oraz dyżurującego inspektora sanitarnego - 502 171 171 (numer dyżurny telefonu alarmowego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Warszawie).
- 2) Ustalić z dyżurującym inspektorem sanitarnym sposób postępowania.
- 3) Zawiadomić właściwy Wydział Oświaty i Wychowania i Kuratorium Oświaty.
- 4) Nadzorować przestrzeganie zaleceń służb sanitarnych przez pracowników szkoły i uczniów.

7. Zakłócenie toku lekcji.

Poprzez zakłócenie toku lekcji rozumieć należy wszelkie działania uczniów uniemożliwiające normalną realizację jednostki dydaktycznej lub wychowawczej.

- 1) Jeżeli zachowanie pojedynczego ucznia lub kilku uczniów nie pozwala nauczycielowi na normalną realizację lekcji, wysyła on przewodniczącego samorządu klasowego z informacją do pedagoga szkolnego lub sekretariatu szkoły. Sekretariat zobowiązany jest do natychmiastowego poinformowania dyrekcji o zaistniałej sytuacji.
- 2) Nauczyciel uczący może również skorzystać w tej sytuacji z pomocy pracownika niepedagogicznego obsługującego dane piętro. Pracownik ten jest zobowiązany do udzielenia nauczycielowi wszelkiej pomocy.
- 3) Pedagog szkolny zobowiązany jest do udania się do sali wskazanej przez nauczyciela i do ustalenia, którzy uczniowie dezorganizują pracę na lekcji, a w razie konieczności do zabrania ich z sali do odrębnego pomieszczenia, np. do pokoju pedagoga lub – w uzasadnionych przypadkach – do gabinetu dyrektora szkoły.

- 4) Pedagog szkolny przeprowadza z uczniami rozmowę i ustala konsekwencje zachowania, w zależności od popełnionego wykroczenia.
- 5) Jeżeli uczeń w sposób poważny naruszył zasady obowiązujące w szkole – pedagog lub wychowawca powiadamia rodziców ucznia o jego zachowaniu.

8. Zachowania agresywne ze strony uczniów.

- 1) Zdecydowanie i stanowczo przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary.
- 2) Rozdzielenie stron.
- 3) Wezwanie wychowawcy lub pedagoga (ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji - powiadomienie dyrekcji, rodziców, ew. policji).
- 4) Próba mediacji między stronami konfliktu.

9. Agresywne zachowanie pracownika szkoły wobec ucznia

- 1) Na wniosek ucznia, pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu.
- 2) W przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec pracownika – powiadomienie odpowiednich organów.

ROZDZIAŁ II

PROCEDURY POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ

1. **W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków sposób postępowania powinien być następujący:**
 - 1) Poprosić osobiście lub telefonicznie sekretariat szkoły, by powiadomili pedagoga, wychowawcę oraz dyrektora szkoły.
 - 2) Odizolować ucznia od rówieśników, ze względów bezpieczeństwa nie można pozostawić go samego.
 - 3) Jeśli istnieje jakiegokolwiek ryzyko zagrażające zdrowiu lub życiu ucznia należy wezwać lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia i udzielenia pomocy medycznej.
 - 4) Zawiadomić rodziców/opiekunów, których zobowiązuje się do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. **Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka - należy powiadomić policję lub sąd rodzinny (w przypadku ucznia, który nie ukończył 17 lat), o pozostaniu ucznia w szkole, czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia, albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji - decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.**
 - 5) Sporządzić notatkę ze zdarzenia.
 - 6) Przeprowadzić rozmowę z uczniem i rodzicami po zdarzeniu – podjęcie działań w kierunku pomocy dziecku, skierowanie ucznia do specjalistycznej placówki, w której znajdzie pomoc.
 - 7) Jeżeli powtarzają się sytuacje, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
 - 8) Zastosować sankcje wobec ucznia zgodnie z Regulaminem i Statutem Szkoły.

2. **W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, należy przyjąć następujący sposób działania:**
 - 1) Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy, pedagogowi oraz dyrektorowi szkoły.
 - 2) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców / prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
 - 3) Jeżeli rodzice / opiekunowie odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję.

- 4) W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest zobowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję. Natomiast w przypadku ucznia do 17 roku życia – policję lub sąd rodzinny.

3. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk sposób postępowania powinien być następujący:

- 1) Zachowując środki ostrożności zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- 2) Powiadomić o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, pedagoga, wezwać policję.
- 3) Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazać zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

4. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, sposób postępowania powinien być następujący:

- 1) Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani plecaka ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
- 2) swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- 3) W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości plecaka, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
- 4) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

5. W przypadku, gdy uczeń pali na terenie szkoły papierosy, należy przyjąć następujący sposób działania:

- 1) Odnotować zaistniałe zdarzenie w dzienniku lekcyjnym (strona z uwagami).
- 2) Poinformować o tym fakcie wychowawcę.
- 3) Jeśli sytuacja się powtarza należy wyciągnąć konsekwencje wynikające z Regulaminu i Statutu Szkoły oraz poinformować rodziców ucznia.

6. Sposób postępowania wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa na terenie szkoły.

- 1) Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.
- 2) Ustalić okoliczności czynu oraz ewentualnych świadków zdarzenia.
- 3) W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, przekazać go pod opiekę dyrektora szkoły lub pedagoga szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
- 4) Powiadomić rodziców ucznia-sprawcy.
- 5) Niezwłocznie powiadomić policję.
- 6) Zabezpieczyć ewentualne dowody przestępstwa lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazać ich policji (np. kiedy sprawca porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia prokuratora lub policję (art. 4 Upn i art. 304 Kpk).

Policja powinna być wzywana do szkoły w sytuacjach, o których mowa w „Procedurach [...]” i w sytuacji, gdy wyczerpane zostaną środki możliwe do zastosowania przez szkołę w określonej sytuacji, w których obecność policji jest konieczna. Każda, dotycząca uczniów, wizyta policjanta w szkole, powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi lub uzgodniona z innym upoważnionym pracownikiem szkoły.

Zasady rozmowy ze sprawcą przemocy:

- 1) Nauczyciel jasno określa cel rozmowy. Cel wyznacza kierunek rozmowy, należy o nim stale pamiętać i ucinąć próby zmiany tematu.
- 2) Nauczyciel powinien opisać zachowanie ucznia, które jest powodem rozmowy.
- 3) Nauczyciel powinien powiadomić ucznia, że chce mu pomóc i zaradzić w szkole sytuacjom przemocy.
- 4) Sprawca musi otrzymać od nauczyciela jasny i jednoznaczny komunikat: „w tej klasie (szkole) nie akceptujemy przemocy i będziemy pilnować, żebyś tego nie robił. Nie wolno ci używać przemocy.”
- 5) Rozmowa ma być dialogiem a nie przemówieniem do sprawcy. Należy dać uczniowi szansę wypowiedzenia się, wysłuchać uważnie.
- 6) Miejscem rozmów nie może być korytarz ani pokój nauczycielski, lecz pomieszczenie zapewniające spokój i brak udziału świadków.
- 7) Rozmowy powinny odbywać się systematycznie, dopóki istnieje problem.
- 8) Należy ustalić hierarchię rozmów. Na kolejnych etapach powinny być angażowane dodatkowe osoby (pedagog, rodzice / prawni opiekunowie, dyrektor).
- 9) Rozmowa ze sprawcą powinna zmierzać w kierunku podpisania przez niego kontraktu w sprawie zmiany nieakceptowanych w społeczności szkolnej zachowań.
- 10) Sprawca musi zostać poinformowany o sankcjach, jakie zostaną zastosowane w przypadku stosowania przemocy wobec innych (w zgodzie z Regulaminem i Statutem).

11) Ustalenia zawarte w kontrakcie powinny być znane innym nauczycielom. W uzasadnionych przypadkach można zrezygnować z jawności kontraktu.

7. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą przemocy czynu karalnego:

- 1) Udzielić pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie (poprzez wezwanie karetki pogotowia w przypadku, jeśli ofiara doznała obrażeń).
- 2) Powiadomić dyrektora szkoły.
- 3) Powiadomić rodziców - rodzice ofiar przemocy powinni być poinformowani o sytuacji dziecka w szkole.
- 4) Wezwać policję (w przypadku, gdy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia).
- 5) Poszkodowanego należy odizolować od sprawcy.

8. Procedura postępowania w sytuacji agresji fizycznej ucznia w stosunku do kolegów lub do nauczycieli.

- 1) Powiadomić telefonicznie lub za pośrednictwem osoby dyżurującej na korytarzu pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
- 2) Odizolować agresora od pozostałych uczniów.
- 3) Powiadomić policję, jeśli Dyrektor uzna to za konieczne.
- 4) Wezwać rodziców do szkoły.
- 5) Wobec sprawcy zastosować kary zapisane w Regulaminie i Statucie szkoły.

9. Procedura postępowania w sytuacji przemocy fizycznej pozaszkolnej względem ucznia.

- 1) W przypadku zgłoszenia przez ucznia lub zauważenia śladów przemocy należy zawiadomić wychowawcę, pedagoga szkolnego oraz dyrektora szkoły.
- 2) Wychowawca oraz pedagog przeprowadzają rozmowę z uczniem.
- 3) W zależności od zaistniałej sytuacji należy wezwać rodziców ucznia i przeprowadzić z nimi rozmowę.
- 4) W szczególnych przypadkach zawiadomić należy policję oraz sąd rodzinny.

10. Procedura postępowania w przypadku, gdy policja dokonuje przesłuchania terenie szkoły.

Działania te podejmuje policja w sytuacjach, gdy zachodzi podejrzenie popełnienia przez nieletniego czynu karalnego oraz gdy niezbędne jest zabezpieczenie śladów i dowodów przestępstwa lub wykroczenia, z uwagi na niebezpieczeństwo ich utraty lub zniekształcenia lub w charakterze świadka.

- 1) Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi lub pedagogowi powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
- 2) Pedagog szkolny lub nauczyciel sprowadza nieletniego do pokoju pedagoga lub gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia.
- 3) Dyrektor natychmiast informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem ich dziecka przez Policję.
- 4) Policja również powinna poinformować rodziców nieletniego o wykonywanych czynnościach i zobowiązać ich do przybycia do szkoły.

- 5) W przypadku niemożności uczestnictwa rodziców/opiekunów prawnych w przesłuchaniu nieletniego konieczna jest obecność pedagoga, wychowawcy lub innego nauczyciela.
- 6) W przypadku przesłuchania ucznia, który ukończył 17 rok życia, podejrzanego popełnienie czynu zabronionego - przepisy kodeksu postępowania karnego nie uwzględniają obecności żadnych innych osób, w tym także rodziców, a uczestnictwo osób trzecich zależy od zgody prowadzącego postępowanie.

11. Wagary ucznia.

- 1) Uczeń ma obowiązek dostarczenia usprawiedliwienia nieobecności w terminie ustalonym przez Regulamin Szkoły, po tym czasie nieobecności nie zostaną usprawiedliwione.
- 2) Wagary ucznia powinny być zgłoszone do wychowawcy i pedagoga szkolnego. Wychowawca lub pedagog informuje o wagarach rodziców ucznia. Jeśli nieobecności nieusprawiedliwione będą się powtarzać - wzywa rodziców na rozmowę dyscyplinującą i przekazuje informuje o konsekwencjach prawnych wagarów dla ucznia i rodzica.
- 3) Uczniowi obniża się ocenę ze sprawowania zgodnie z WSO.
- 4) W przypadku, gdy nadal uczeń wagaruje – nie realizuje obowiązku nauki dyrektor szkoły kieruje wnioskiem do organu prowadzącego o ukaranie rodziców ucznia karą grzywny oraz sądu rodzinnego (uczeń niepełnoletni).
- 5) Uczeń, który opuścił z danego przedmiotu lub z wszystkich przedmiotów powyżej 50% zajęć / usprawiedliwionych, nieusprawiedliwionych/ jest niesklasyfikowany i przystępuje do egzaminu sprawdzającego.

12. Naruszenie nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika niepedagogicznego.

(lekceważące i obraźliwe zachowanie wobec ww. wyrażone w słowach lub gestach, prowokacje pod adresem ww. wyrażone w słowach lub gestach, nagrywanie lub fotografowanie ww. pracowników szkoły bez ich wiedzy i zgody, naruszenie ich prywatności i własności prywatnej, użycie wobec nich przemocy fizycznej i psychicznej, pomówienia i oszczerstwa wobec ww. pracowników, naruszenie ich nietykalności osobistej)

- 1) W przypadku, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że wychowanek naruszył godność nauczyciela lub innego pracownika szkoły należy zgłosić ten fakt do dyrektora szkoły.
- 2) W obecności pedagoga, dyrektora i pracownika przeprowadza się rozmowę z uczniem. Jeśli wychowanek dopuścił się naruszenia nietykalności cielesnej, grozi, ubliża wulgarnie nauczycielowi zostaje natychmiast wezwana policja i zostaje wszczęte postępowanie zgodnie z procedurami policji w takiej sprawie.
- 3) Jeśli uczeń zachowa się wobec nauczyciela/wychowawcy grupy w sposób lekceważący, prowokacyjny, bez naruszania nietykalności cielesnej i stosowania gróźb karalnych wówczas:
 - o wychowawca niezwłocznie powiadamia telefonicznie rodziców / prawnych opiekunów ucznia o zaistniałej sytuacji,

- uczeń otrzymuje naganę wychowawcy klasy / dyrektora szkoły na piśmie za rażące naruszenie Regulaminu Szkoły,
- w przypadku kolejnych rażących zachowań - uczeń podpisuje ze szkołą kontrakt zawierający dalsze zasady współpracy obu stron.

ROZDZIAŁ III PODSTAWA PRAWNA

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69).
3. Rozporządzenie MENiS z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki (Dz. U. z 2001 r. Nr 135, poz. 1516).
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem. W myśl tego dokumentu szkoły i placówki podejmują działania interwencyjne polegające na powiadomieniu rodziców i policji w sytuacjach kryzysowych, w szczególności, gdy dzieci i młodzież używają, posiadają lub rozprawdzają środki odurzające. (Dz.U.z 2013r. nr 26, poz.226).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich. (USTAWA z dnia 30 sierpnia 2013 r. o zmianie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich oraz niektórych innych ustaw)
6. Zarządzenie Komendanta Głównego Policji Nr 1619 z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich (Dz. Urzędowy KGP z dnia 12 listopada 2012 r., Nr 11).
7. Ustawa z dn. 26.10.1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35 poz. 230 z późniejszymi zmianami).
8. Ustawa z dn. 24.04.1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz.198).
9. Statut Szkoły.

**Zasady bezpieczeństwa dotyczące opieki podczas wycieczek szkolnych
(zał. Nr 1 „Regulamin wycieczek”)**